

potius promissa ingenti pecuniæ vi persuaserint custodibus ut dicerent corpus Jesu sese dormientibus, discipulos esse suffuratos, adeoque Apostolos non deceptionis, sed mendacii arguere, intenderint. Et si suspicio deceptionis surgere potuisset, cum tanta ideo paterentur, facillimo negotio & ipsi fidem omnem resurrectioni adhibitam excutere potuissent.

§. 23.

Nec est quod mendacii eos suspectos arbitrere: Ecquid enim mendacia vendituri ad tantum numerum oculatissimorum testium solent provocare? vel unde verisimile tantam testium nubem in unum idemque mendacium voluisse conspirare? quid enim ex mendacio utilitatis in caput Auctorum redundaturum sperare poterant? si honorem: At propter hoc dogma probris ignominiaque passim exponebantur. Si divitias: At omnia sua reliquerant secuturi Christum, ob professionem Christianismi bonorum damno, exilio, morte multabantur. Si alia vitæ commoda: At Evangelii, & fidei hujus prædicatio, labores, famem, sitim, verbera, carceres, aliaque in commoda comites indivulsos secum trahebat. Si famam: At si falsa prædicassent, nulla ratione sperare poterant tantos sui dogmatis à ratione & opinione hominum adeò alieni progressus, præcipue cum & imperantium auctoritas pro virili eosdem sufflaminaret, & sub ipsa præconii sui primordia specimen capere poterant, quæ ex hoc dogmate nomen sibi promittere possent. Quid quod hi viri vitæ ne quidem ab adversariis culpatae fuerint? quibus nihil objectum præter solam simplicitatem, cujus ingenium à confingendo mendacio longissime abest, ut loquitur Hugo Grotius in hanc rem lib. 2. de verit. relig. p. m. 139. sq. Quod eorum religio & eorum scripta, mendacia & falsa Testimonia maxime in divinis rebus prohibeant? *multi eorum, loquitur ibidem Grotius, morte exquisitissima ob id testimonium affecti sunt. Jam vero, ut quis sensus sui compos talia toleret ob conceptam animo opinionem, fieri potest: At, ut ob falsum, quod falsum esse norit, tam dura pati velit, non unus aliquis, sed plures, quorum id falsum credi, nihil intersit, res est plane incredibilis. Amentes autem eos non fuisse & vita & scripta satis testantur.* Causam igitur nullam infidelis habuerit, quo minus dogma de resurrectione Christi & resurrectione mortuorum tanquam probabile vel saltem non improbabile idque fide historica admittere possit.